

BRUNA

Periodic al ASOCIAȚIEI CRESCĂTORILOR DE TAURINE "BRUNA-SCHWYZ" - MARAMUREȘ - FJACT

AN XXII | Nr. 45 | iulie - septembrie 2016 | I.S.S.N. - 1582-747X

45

MOTTO *Mâna să-ți fie tare, ochiul limpede și sufletul statornic.*

25

ani

1991

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE

„BRUNA-SCHWYZ“

2016

PENTRU NOI ESTE...

MAJESTUOS...!

„Cred că micii fermieri, micii proprietari de terenuri sunt extrem de importanți pentru menținerea siguranței hranei”.

Prințul Charles

Așa cum am subliniat și în numărul anterior al revistei, Asociația noastră a făcut demersuri și, ca urmare, a fost acreditată pentru efectuarea serviciului de determinare a calității genetice la taurine (COP) și conducerea Registrului genealogic la rasa Brună.

Perioada parcursă a fost una deosebit de angajantă, cu probleme inerente care, uneori, păreau de nedepășit, cu sacrificii în plan profesional și personal .A fost un (re)început dificil, pe care, îndrăznim să credem, am reușit să-l depășim - după unele aprecieri calificate - în condiții bune.

Mulțumim, și cu această ocazie, pentru înțelegere și sprijin conducerii și specialiștilor ANZ, OJZ Maramureș, CRZ 6 N-V, AGCTR, Asociațiilor Județene și crescătorilor de animale.

Apreciam în mod deosebit sprijinul concret acordat de colegii de la ACT Bălțata Românească - tip Simental-Hărman, Brașov, pentru atitudinea cooperantă și prietenească arătată.

 1991 2016	BRUNA		Apărută la 12 decembrie 1995.
	Prima revistă editată de către o Asociație a crescătorilor de taurine din România		
	redacția	Colectivul redacțional:	Fondator: Ing.Dorel Codrea
		Conf. Vasile Maciuc Conf. Daniel Simeanu Ing. Veronica Găină Ing. Vinicius Pop Ing. Ioan Mihalca Ing. Ioan Godja Dr. Florica Predescu Dr. Gabriel Predescu Ing. Ștefan Pop Ing. Dorel Codrea	Dactilografiere: Oros Anuța
		Periodic editat de: ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE TAURINE "Bruna-Schwyz" Maramureș și Secția rasei "Brună" în cadrul A.G.C.T.R. 435500 Sighetu Marmăției, str. Popa Lupu nr. 62 Tel./fax: 0262-314522, Mobil: 0723-260831 e-mail: act_bruna@rdslink.ro	
TEHNOREDACTAT și TIPĂRIT LA ASKA GRAFIKA s.r.l. Sighetu Marmăției str. Gh. Doja nr. 69, tel./fax: 0262-312915, e-mail: office@askagrafika.ro			
25 ani			

AVEM CUVÂNTUL?

Tabla împărțirii...

Ne-am obișnuit să vedem sau „mai bine zis, să auzim tot felul de „voci”, cică reprezentanți ai crescătorilor de taurine. Care folosesc cuvinte în funcție de locul unde vorbesc. De obicei, sau cu predilecție, vorbesc pentru cei mari. Pe cei mici, când nu sunt de față, îi invită să dispară!

Dar, cum cei mari sunt, totuși, mai puțini, vocile au început, la nevoie, să se convertească (că dă bine) în susținători ai celorlalți. Mici, mici, dar mulți! Și-atunci mimează că i-ar interesa soarta lor. (Dar, privind mai de aproape, de ce, oare, seamănă cu niște lupi în „blană” de vițel...?!)

Și iată că, „onorabilii”, după ce au clamat cu tărie că nu sunt dispuși să împartă subvențiile pentru zootehnie, cu cei mici, acum jubilează. Au reușit să impună ca sprijinul cuplat să aibă o barieră pe care crescătorii, mai ales cei din zona de deal și submontană, o pot atinge mai greu. Și uite așa, pare că unii pot lua de 8 ori mai mult decât alții. (Parcă mai era un joc piramidal cu astfel de „sporuri”, dar nu s-a terminat prea bine...)

Am spus-o de mai multe ori, o repetăm și acum: fermierii mari trebuie să beneficieze de subvenții, dar și sprijinirea țăranilor (atîția cîți au mai rămas) este o chestiune vitală. Și „mai ales, morală. Vitală pentru a mai păstra un licăr din sufletul civilizației care, vorba poetului, s-a născut la sat. Morală pentru că, la aderarea la U.E., cifrele statistice pe care le-am „fluturat” oficialilor europeni se bazau, în principal, pe efectivele aflate în curtea gospodariilor. Acum le spunem „mulțumim”, dar la revedere sau „și mai rău, „adio” ?!

Țăranii autentici nu au nevoie de pomeni, nu vor ajutor social ci o fărîmă de speranță că se știe de ei că (mai) există. Au fost secole de-a rîndul, și trebuie să mai fie, stîlpi de susținere ai civilizației rurale, de care, acum, se minunează oameni de vază ai lumii. Nesusținîndu-i, lovim în însăși fibra sufletului lor. Ei vor să muncească, nu să cerșească! Vacile, indiferent de număr, se cresc greu. Iar sprijinul trebuie acordat tuturor celor care trudes.

Vrem să facem ameliorare, să ridicăm nivelul performanțelor dar, pentru asta, este nevoie, pe lîngă efective, și de un anumit potențial productiv. Mai spunem o dată: o mare parte din efectivele cele mai valoroase de rasă „Brună” se află în gospodării cu sub 10 capete vaci. Din păcate, acestea, nefiind susținute, nu au fost încurajate să fie cuprinse în COP, rămînînd înafara procesului de ameliorare. Și atunci, „unde dai și unde crapă” ?

Și-acum, la ora bilanțului, unii încep să rememoreze tabla împărțirii. Între ei. Uită de toți și de toate. Își freacă cu satisfacție barba și socotesc ce bine le cade redistribuirea sumelor numai pentru o parte dintre ei. Și o să aibă, iar, „voce”...

Să sperăm că cei care trebuie să audă, mai de sus sau mai de jos, vor gîndi la o „tablă a împărțirii” echitabilă. Dar „mai ales, își vor aminti povestea cu lupul și blana. Că năravul...!

„Bruna”

*Uniunea Europeană***Sens sau contrasens?**

Într-un moment în care oamenii își părăsesc țările, visând la liniștea, prosperitatea și siguranța Occidentului, există unii care fac drumul invers, înspre Orient, în căutarea unei altfel de liniști și a unui altfel de confort, în România. Sunt câțiva britanici care par a se regăsi în ținuturile transilvănene, din centrul țării, unde se implică activ în salvarea micilor comunități rurale și a agriculturii tradiționale, considerată a fi „agricultura viitorului”.

Un exemplu în acest sens este Nat Page, zoolog pasionat și fost membru al Serviciului Diplomatic Britanic. Acesta își împarte timpul între ferma sa de vaci din Anglia și Podișul Târnavelor, locul care îi amintește de țara sa, așa cum era pe vremuri, un paradis atunci, prea puțin apreciat de localnici, în

ciuda bogăției sale incommensurabile, care consta în biodiversitate și natural.

Nat Page a ajuns pentru prima dată în România în 1991 ca diplomat, membru al Ambasadei Britanice. Deși trăise deja experiența unor țări exotice precum China, Japonia sau Thailanda, România a fost atunci pentru el un ținut fascinant. Întors în Anglia în 1995, fostul diplomat nu a putut uita România, așa că s-a întors în ținuturile care i-au rămas în suflet, pentru a contribui la conservarea caselor tradiționale transilvănene. Și-a dat seama rapid că, în ciuda eforturilor sale, clădirile nu puteau fi salvate pe termen lung, dacă nu erau salvate, înainte, comunitățile locale din zonă, oamenii care le locuiau.

continuare în pagina 20

fermele de familie... mai performante decât fermele industriale?

Cea mai performantă fermă din Bretania are 62 de ari!

Ferma de 62 de ari face *performanță economică* și *ecologică* pentru că se cultivă legume în sistem ecologic, în solarii, și *performanță socială* pentru că asigură două locuri de muncă.

Până acum se punea în antiteză un fermier român sau străin cu fermă industrială cu un țaran român cum că nu este performant. Performanța are trei dimensiuni: *economică, ecologică și socială*. Un agricultor român sau străin cu 10.000 de hectare sau 2.000 de hectare poate să facă, eventual, performanță economică. Atât! În schimb, nu poate să facă performanță ecologică pentru că poluează. Și nu este performant social.

Un agricultor cu 10.000 ha pune pe liber 2.000 de familii care, până ieri, erau autonome, aveau mâncarea lor și apa lor. Măine, acele familii întind mâna la Guvern și dezechilibrează un buget național, susține Avram Fițiu, profesor universitar USAMV – Cluj.

„Ca să fim performanți social trebuie să

menținem 3-4 milioane de ferme, cum este în Slovacia, unde fermierii nu întind mâna la Guvern, au propria apă și propriul pământ, două resurse care vor deveni extrem de rare. Avem nevoie de ferme autonome, de 4, 10, 30 ha, fiecare cât poate duce. Un individ autonom este stăpân și nu trebuie să-i spună nimeni cum să gândească.

Ferma medie familială diferă de la peste 30 ha în Germania și Franța, la 6 ha în Irlanda sau 4 ha în Grecia sau Portugalia.”

Un model alternativ de fermă în SUA și Canada

De curând se vorbește despre apariția, în SUA și Canada, cu timiditate, a unui nou tip de fermă. O fermă minimalistă, în care se folosesc foarte puține utilaje. Interesul proprietarului este să-și maximizeze profitul și să investească cât mai puțin capital fix, fie că vorbim de teren sau de clădiri. De exemplu, un american, Joel Salatin, are o astfel de fermă, la poalele munților Apalași, în Virginia. Este o fermă complexă, în care se produce carne de vită, de porc, de pasăre, de iepure, ouă și material forestier. Toată producția este bio și desfacerea este asigurată. Ferma aprovizionează, pe bază de abonament, multe familii, are spații de vânzare și

furnizează mâncare pentru restaurante. Marfa este vândută și direct din fermă, pentru că există destui cumpărători care să se aprovizioneze de acolo.

La final, când trage linia, Joel Salatin obține o cifră de afaceri bună. Are angajați, majoritatea membri ai familiei. Întregul sistem se bazează pe eficientizarea mijloacelor de producție și a forței de muncă. Fiecare oră de muncă este atent calculată și presupune o organizare perfectă pentru a reduce orice timp mort. Nu se folosesc multe utilaje. Astfel, costurile sunt reduse la minim, marja netă a profitului fiind de 20%.

FARMACIA VETERINARĂ

S.C. LAURENVAN S.R.L.

Str. Gheorghe Șincai, nr. 53,
Sighetu Marmăției, Maramureș
Tel.: 0262-315909, 0744-615099, 0741-547664

Eco...LOGICĂ

Practici specifice privind fertilitatea solului în fermele ecologice

Fertilitatea și activitatea biologică a solului trebuie menținute și ameliorate prin:

☐ cultivarea de plante leguminoase, plante pentru îngrășăminte verzi sau plante cu înrădăcinare adâncă, în cadrul unui asolament corespunzător;

☐ încorporarea de substanțe ecologice în sol, sub formă de compost, provenind de la unitățile producătoare, în conformitate cu regulile de producție ecologică;

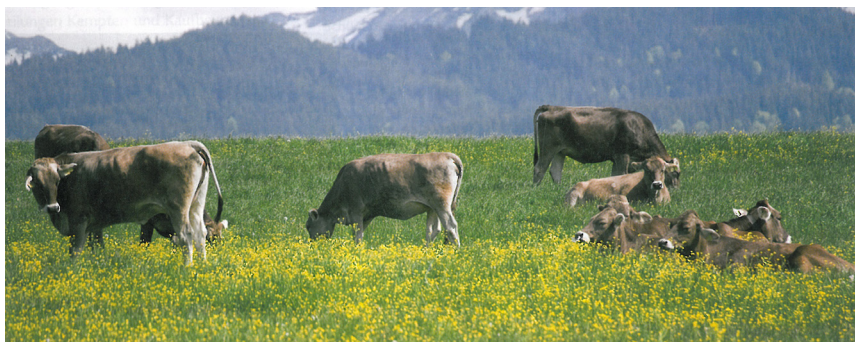
☐ pot fi utilizate produse derivate provenind din fermele de animale, precum ar fi bălegarul de curte, dacă acestea provin din unitățile de creștere a animalelor care respectă regulile naționale existente sau, în absența acestora, practicile internaționale recunoscute referitoare la producția animalieră ecologică;

☐ creșterea fertilității solului se realizează prin practici culturale cum ar fi: rotația culturilor; îngrășăminte verzi; culturi ascunse; culturi intercalate; reziduuri vegetale și animale reciclabile; pășunat prin rotație; lucrări ale solului.

Gunoiul de grajd este considerat un îngrășământ complex și poate fi constituit din amestec de bălegar și materii vegetale. Acesta conține azot (5 kg/to gunoi), fosfor (2,5 kg/to gunoi), potasiu (6 kg/to gunoi) și calciu (5 kg/to gunoi). Calitatea și cantitatea gunoiului depind de mai mulți factori: specia și vârsta animalelor de la care provine gunoiul, furajele folosite și felul așternutului din grajduri, metoda și perioada de păstrare a gunoiului. Acest tip de îngrășământ se aplică de obicei toamna, încorporat fiind apoi prin arătură, având un efect complex asupra solului, influențând însușirile acestuia. Astfel, solurile care conțin argilă în cantitate mai mare devin mai permeabile, mai afânate, cele nisipoase devin mai structurate, mai legate, iar conținutul în humus, component important al fertilității, crește. De asemenea, este îmbunătățită activitatea biologică a microorganismelor și a microfaunei din sol.

Practici specifice privind procesarea produselor ecologice

Produsele procesate ecologic trebuie să fie obținute prin utilizarea de metode de procesare ce garantează că, pe parcursul tuturor stadiilor din lanțul de producție, se mențin integritatea ecologică și calitățile esențiale ale produsului. Procesarea ecologică se bazează pe un

număr de principii și practici, ca de exemplu:

☐ producerea de cantități suficiente de alimente, fibre și alte produse de calitate superioară;

☐ producerea alimentelor ecologice din ingrediente agricole ecologice, cu excepția cazului în care un ingredient nu este disponibil pe piață sub formă ecologică;

☐ limitarea utilizării aditivilor alimentari, a ingredientelor neecologice cu funcții principale tehnologice și organoleptice și micronutrienților și a auxiliarelor tehnologici, astfel încât aceștia să fie utilizați în cea mai mică măsură și doar în cazul unei nevoi tehnologice esențiale sau în scopuri nutriționale speciale;

☐ utilizarea materialelor de ambalare biodegradabile, reciclabile și reciclate.

Rotația culturilor și asolamentul în fermele ecologice

În orice fermă ecologică se recomandă să fie cultivate mai multe plante, pentru ca activitatea acelei ferme să devină cât mai echilibrată.

Culturile agricole sunt alese în funcție de anumite criterii, care privesc condițiile socio-economice din zonă, tipul de sol, clima, cerințele biologice ale plantelor, disponibilul de forță de muncă. De asemenea, se va ține cont de existența unor dotări pentru condiționarea, uscarea și depozitarea recoltei, precum și spații sau instalații pentru uscare, dar și de bolile și dăunătorii specifici fiecărei culturi în parte.

În fermele ecologice sunt recomandate spre cultivare ca plante premergătoare, circa 20%, specii din grupa leguminoaselor care fixează azotul atmosferic și lasă terenul curat de buruieni, sau alte plante care pot constitui îngrășăminte verzi (rapiță, muștar) sau alte plante cu înrădăcinare adâncă cu rol în sporirea și menținerea fertilității solului.

SEMNAL!**IMPORTURILE de lapte AU CRESCUT.****Cu 64% într-o singură lună!**

Importurile de lapte au crescut cu 54,1% (13.390 tone) în trimestrul I din 2016, față de aceeași perioadă din 2015. În martie 2016, față de martie 2015 - ultima lună înainte de eliminarea cotei de lapte, creșterea procentuală a fost și mai mare: am importat cu 62% (4.874 tone) mai mult lapte.

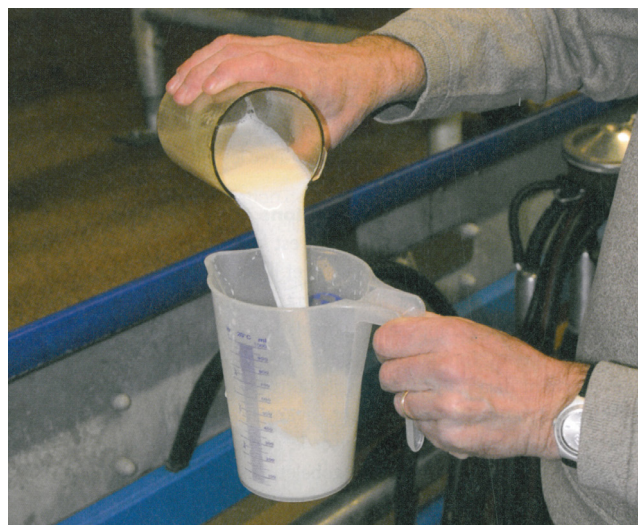
În total, în primul trimestru din 2016 procesatorii din România au importat 38.120 tone de lapte materie primă.

Potrivit datelor INS, în trimestrul I din 2016, unitățile procesatoare au colectat 220.011 tone de lapte de vacă, mai mult cu 9%, comparativ cu trimestrul I din 2015.

- **Producții mai mari de lactate**

Cele mai mari creșteri de producție, în trimestrul I 2016, față de trimestrul I - 2015, au fost la **brânzeturi**, inclusiv brânză obținută exclusiv din lapte de vacă (88,2% din producția totală de brânzeturi).

Producția de **lapte de consum** a fost, la finele lunii martie 2016, de **73.178 tone**, cea de **brânzeturi** - 20.748 tone, din care 18.309 tone reprezintă realizată numai din lapte de vacă, **smântână de consum** - 17.711 tone, **lapte**

acidulat - 50.924 tone, unt - 2.714 tone.

Comparativ cu februarie 2016, în luna martie au crescut producțiile de **brânzeturi**, inclusiv brânza obținută exclusiv din lapte de vacă cu 1.185 tone, urmată de **lapte de consum** - +2.182 tone (+9,1%) și de **unt** - +33 tone.

Iar crescătorii de lapte de la noi încotro se îndreaptă?

Apel: "Evoluția" lucrurilor în ultimul interval de timp, a adus rasa "Brună" într-o stare de îngrijorare. Facem apel la toți factorii decizionali de la nivel superior ca, prin demersuri comune, să găsim soluții pentru a repune rasa "Bruna de Maramureș" la locul pe care-l merită. Până mai este timp!

Asociația noastră pune la dispoziția membrilor asociați, informații de actualitate din domeniul creșterii și ameliorării animalelor.

Hrănirea eficientă a vacilor de lapte

Hrănirea eficientă este o metodă de reflectare a capacității genetice a vacilor de a transforma substanțele nutritive din furaje în lapte sau în componente ale laptelui. Altfel spus, aceasta se reflectă în cantitatea de lapte produsă pe kilogram de substanță uscată consumată. Este foarte important să o avem în vedere când se alcătuieste o rație pentru vacile de lapte întrucât are o amprentă deosebită în realizarea profitului.

Avem un randament mai bun, cu cât crește cantitatea de lapte la fiecare kg de substanță uscată consumată.

Pentru creșterea eficienței furajării vacilor este important ca să fie eliminate cât mai puține substanțe nutritive prin dejecții așa că hrana pentru animale afectează atât eficiența economică cât și mediul.

Îmbunătățirea eficienței furajării animalelor se reflectă prin două moduri. Prin creșterea producției de lapte cu același aport de substanță uscată, sau prin reducerea aportului de substanță uscată și menținerea aceluiași randament de lapte.

S-au făcut o serie de observații pe această temă. Astfel, dietele optimizate care duc la creșterea producției de lapte vor duce, de asemenea, și la creșterea eficienței hrănirii animalelor. Vaca va produce mai mult lapte iar proporția substanțelor nutritive utilizate pentru întreținere devine mai mică. În cazul creșterii aportului de substanță uscată se observă o scădere a digestibilității hranei, iar organismul extrage cu mai puțină eficiență energia din rație. Aceasta scădere a digestibilității crește pe măsură ce crește aportul, putând deveni o problemă reală la vacile mari producătoare de lapte cu un consum ridicat de furaje.

Prin urmare, este indicat să se optimizeze în loc să se maximizeze aportul de substanță uscată la vacă.

Factori care influențează eficiența furajării

Furaje: S-a demonstrat ca eficiența furajării este direct proporțională cu digestibilitatea acestora. De asemenea, acestea influențează eficiența furajării prin faptul că reprezintă ingredientul cel mai variabil din punct al digestibilității și compoziției în nutrienți. Concentratele sunt aproape întotdeauna mai digerabile decât furajele de volum. Ar trebui să se acorde o importanță deosebită în timpul recoltării, depozitării, și hrănirii pentru a obține un furaj de calitate superioară. Hrănirea vacilor cu furaje de bună calitate este esențială.

Un alt mod în care furajele pot influența este prin menținerea unui mediu adecvat în rumen. Acidoza (pH scăzut în rumen) poate afecta negativ prin scăderea digestibilității fibrei, prin schimbările ce se produc în profilul microbian din rumen. Dimensiunea particulelor de furaje în rație vor menține mediul ruminal corespunzător prin stimularea mestecatului și rumegării, creșterea secreției de salivă, precum și îmbunătățirea capacității de tampon a rumenului. Lungimea particulei de furaj este de asemenea necesară pentru a menține mediul ruminal și motilitatea corespunzătoare a rumenului.

Stadiul lactației: vacile în lactație timpurie vor suferi pierderi în greutate și vor folosi energie pentru producția de lapte. Valori mari ale eficienței furajării în lactația timpurie poate indica de fapt, o problemă și anume aceea că vacile pierd prea mult în greutate, ceea ce ar putea duce la alte tulburări metabolice. În fazele târzii ale lactației, vacile vor crește în greutate, astfel că eficiența va scădea. Vacile trebuie să câștige în greutate la sfârșitul lactației, deoarece aceste rezerve ale corpului vor fi utilizate atunci când vaca începe lactația următoare într-o balanță negativă din punct de vedere energetic.

Numărul de lactații: Vacile la prima lactație sunt încă în creștere, iar o parte din aportul lor de energie este direcționat pentru a o susține, aceasta afectând eficiența furajării. Odată ajunse la maturitate, vacile nu mai au o cerință de energie pentru creștere, valorificând energia pentru întreținere și producerea laptelui.

Cerințele de întreținere: modificările condițiilor de întreținere a vacilor de lapte vor afecta aportul energetic alocat producției de lapte.

continuare în pagina 21

Primul focar de

dermatoza nodulară virală a bovinelor

Primul focar de dermatoză nodulară virală la bovine a fost notificat de Bulgaria în luna aprilie 2016. Pe 23 aprilie, numărul focarelor în Bulgaria, ajunsese la 15 (600 animale ucise). Un focar era confirmat și în Macedonia și 4 focare, în Grecia.

Conform Codului Animalelor Terestre, o țară infectată și care desfășoară activități de eradicare își poate recăpăta statutul de „liber de boală” după trei ani de la confirmarea și eradicarea ultimului focar, ceea ce ar însemna pierderi economice foarte importante pentru crescătorii de bovine.

Deși există vaccinuri pentru această boală, ele nu sunt omologate în Uniunea Europeană, iar opțiunea vaccinării nu este fezabilă pentru România în prezent: vaccinarea se face cu un vaccin omolog viu, iar țara care îl utilizează se consideră o țară infectată.

Măsurile pe care trebuie să le respecte fermierii

În vederea evitării introducerii bolii dermatoza nodulară virală a rumegătoarelor (LSD) în exploatații și a creșterii măsurilor de biosecuritate, fermierii trebuie să evite:

- Mișcarea neavizată a animalelor între ferme și, în special, introducerea de animale noi cu status epidemiologic necunoscut;
- Contactul direct sau apropierea de animalele fermierilor din vecinătate;
- Schimburile de autovehicule, mașini, echipament, furaje și așternut între ferme;
- Mișcarea necontrolată a muncitorilor între ferme sau în zone ale fermei, în care nu trebuie să aibă acces;
- Vizitatorii în ferme sau vehicule străine – oameni, animale de companie, echipamente și vehicule;
- Contaminarea prin intermediul animalelor din mediul salbatic, păsările sălbatice, insecte, rozătoare etc);
- Consumarea, de către animalele scoase la pășunat, a apei din bălți;
- Scoaterea la pășunat a animalelor împreună cu animale din exploatații necunoscute;
- Târgurile de animale neavizate de autoritățile veterinare.

Boala afectează doar bovinele!

Dermatoza nodulară contagioasă a bovinelor, boală pentru care România a fost indemnă până în

prezent, afectează bovinele (taurine și bubaline) de toate vârstele, animalele tinere fiind afectate mai grav.

. Tulpinile care afectează bovinele și bubalinele NU infectează și NU se transmit la ovine și caprine!

În mod obișnuit, virusul este transmis în mod mecanic, prin vectori (țânțari, muște și căpușe), dar poate fi transmis și prin contactul direct cu animalele infectate, prin leziuni ale pielii, salivă, scurgeri nazale, lapte sau material seminal, sau indirect, prin apa și furajele contaminate.

Semne clinice ale bolii

Boala se manifestă prin febră și prin apariția unor noduli pe corp, inclusiv bot, nări, cap, gât, spate, picioare, scrot, perineu, uger, coadă, pleoape și la nivelul mucoaselor nazală și bucală. Aceși noduli pot exprima scurgeri de lichid și pot avea un centru ulcerat.

Animalele afectate pot prezenta **șchiopături și edeme severe ale pielii și subcutanate și pe abdomen și picioare**. Boala mai poate determina inflamații ale ugerului, leziuni ale sfârcurilor mamelei, precum și avort, infecții intrauterine, sterilitate temporară sau permanentă, atât la tauri, cât și la vaci.

Potrivit Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA), din 2015, materialul seminal și pieile brute provenite de la bovinele infectate prezintă un risc mai ridicat în ceea ce privește expunerea și consecințele, decât alte produse cum ar fi laptele și produsele lactate, pieile tratate sau carnea proaspătă, preparatele din carne și produsele din carne de bovine. Conform aceleiași opinii, nu există dovezi ca factorul uman este important în transmiterea bolii, decât prin utilizare de instrumentar infectat în cazul activităților sanitare veterinare sau de înșămânțare, ori a nerespectării măsurilor de biosecuritate în exploatații.

Agentul etiologic al dermatozei nodulare contagioasă a bovinelor este un virus foarte rezistent la acțiunea agenților fizici și chimici. Totuși, temperatura de 55°C le distruge în două ore, iar cea de 65°C în 30 de minute. Mediul intens alcalin sau intens acid le distruge. De asemenea, le distruge formolul 1%, eterul 20%, fenolul 2% și unii detergenți. Au o rezistență remarcabilă în mediul ambiant. **În țesuturile cutanate necrozate și uscate rezistă cel puțin 33 de zile.**

Având în vedere pagubele mari economice pe care le poate produce boala, se impune respectarea strictă a măsurile preventive stabilite de autorități.

LAPTELE ȘI TANCUL. De răcire

Mulți crescători de vaci obișnuiesc să livreze laptele către fabricile de procesare la două-trei zile de la recoltare. Asta înseamnă că, tot la două-trei zile, laptele cald, proaspăt muls, este introdus în tancul de răcire golit de laptele livrat anterior. Urmează apoi ca întreaga cantitate de lapte cald care ajunge aici, provenit din prima mulsoare să fie răcit într-o scurtă perioadă de timp până la temperatura de sub 15 grade C.

Astfel, bacteriile existente în lapte, chiar dacă sunt într-o concentrație de sub 100.000 per ml, în mai puțin de 3 ore se vor multiplica, astfel ca după 4 ore de la muls vor depăși limita admisă de standardul de calitate.

Acest fenomen se va întâmpla și în cazul mulsorilor ulterioare deoarece laptele cald muls la temperatura de 37 de grade C, se va pune peste cel rece în tancul de răcire. Urmarea va fi că la întreaga cantitate de lapte din tanc să-i crească temperatura chiar și până la 7-10 grade C, în funcție de cantitatea de lapte cald. Așadar, dacă vacile se mulg de două ori pe zi se poate produce reîncălzirea laptelui din tanc de mai multe ori până la următoarea livrare.

Aceste oscilații de temperatură pot face ca laptele păstrat la fermă să se îmbogățească în bacterii care l-ar putea face impropriu pentru prelucrare.

Din acest motiv este obligatorie verificarea după fiecare mulsoare a temperaturii laptelui din tancul de răcire după ce în acesta s-a adăugat laptele proaspăt muls.

Totodată trebuie să determinăm perioada necesară reducerii temperaturii laptelui sub 4-5 grade C. Verificarea trebuie să aibă în vedere următoarea regulă de bază: temperatura laptelui din tancul de răcire trebuie să ajungă la nivelul de 10 grade C, în maximum o oră de la terminarea mulsului, și la nivelul de 4-5 grade C în maximum 2 ore din momentul în care laptele muls a ajuns în tancul de răcire.

Aceasta se poate respecta numai dacă laptele cald adăugat peste cel rece determină creșterea temperaturii din tanc peste nivelul de 7 grade C.

Este necesar să facem tot ce ne stă în putere pentru ca laptele obținut în 48 de ore să ajungă cât mai repede la temperatura de minimum 4-5 grade și să rămână cât mai mult timp la acest nivel, pentru ca înmulțirea bacteriilor să se reducă sau chiar să înceteze.

RITMUL DE ÎNMULȚIRE A BACTERIILOR

O bacterie în condiții ideale de temperatură și umiditate își dublează numărul de descendenți la fiecare 20 de minute. Aceasta înseamnă că dacă în lapte s-ar afla numai o singură bacterie, după 12 ore, în tanc se vor găsi 68 miliarde de bacterii, toate descendente ale primei celule bacteriene. Prin adaosul de lapte cald peste cel rece, ritmul de creștere a bacteriilor în lapte pe parcursul a 12 ore, la temperatura de 5 grade C este extrem de scăzut. La 10 grade, însă, el crește de 5 ori, la 16 grade el sporește de 15 ori, la 21 de grade de 700 de ori iar la 27 de grade – de 3000 de ori, față de situația în care laptele se păstrează la 3-4 grade.

SC "ACT-SERV" SRL - SIGHET

**Vă oferă
o gamă variată de produse
pentru gospodăria dumneavoastră:**

- material seminal pentru bovine
- furaje concentrate
- elemente minerale
- înlocuitor de lapte pentru viței
- semințe de plante furajere
- alte bunuri

**Vă sprijinim și în achiziționarea de mașini,
utilaje, animale de mare performanță, etc.**

Tel/Fax: 0262 / 314522

Mobil: 0723 / 260831

*Tot despre***Selecția genomică**

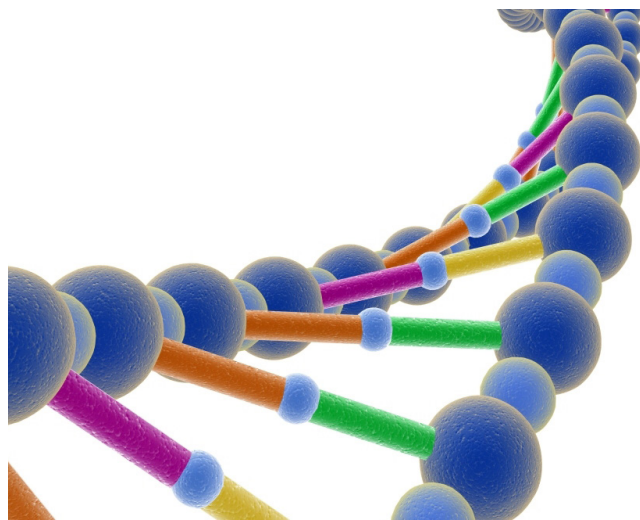
În selecția genomică, numită și “selecție asistată de markeri moleculari” pentru aprecierea valorii genetice a indivizilor care sunt destinați să producă generația următoare, se folosește analiza materialului ereditar sau ADN-ul.

Analiza ADN, valoarea genetică și valoarea productivă

Procedeele care folosesc analiza ADN-ului, vizualizând genele de interes sau markerii genetici ai acestora, au avantajul că, pe această cale, se poate preciza dacă un animal posedă în genomul său o anumită genă sau grup de gene care coordonează favorabil sau nefavorabil dezvoltarea unui anumit caracter important din punct de vedere economic. Pe această bază se poate aprecia cu precizie valoarea genetică a individului.

Din cele spuse până aici putem ajunge la concluzia că aprecierea animalelor pe baza analizei ADN-ului va duce la sporirea substanțială a gradului de ameliorare a caracterelor importante economic. Dacă la aceasta mai adăugăm și faptul că folosirea markerilor genetici pentru stabilirea valorii genetice ne dă posibilitatea să stabilim cu precizie și valoarea genetică a indivizilor pentru caracterele legate de reproducere și supraviețuire (care nu pot fi ameliorate cu eficiență prin selecția clasică), atunci vom putea să afirmăm că selecția genomică trebuie să fie introdusă în practica selecției tuturor speciilor de animale domestice.

Selecția genomică, sau selecția asistată de markeri moleculari, ne ajută și să eliminăm rapid din populație genele patologice sau pe cele care

frânează dezvoltarea caracterelor importante economic.

Selecția genelor de interes economic

Selecția asistată de markeri moleculari mai are încă un avantaj. Ne ajută să introducem, prin încrucișare, în genomul unei populații, în mod foarte rapid, o anumită genă de interes economic.

Cu ajutorul analizei ADN o astfel de acțiune (care se numește *introgresia genei în populație*), se poate obține în maximum două-trei generații.

Selecția asistată de markeri moleculari ne ajută și pentru stabilirea capacității combinative dintre populații sau linii pentru a obține hibrizi cu efect heterozis sau „vigoare hibridă” maximă.

prof. univ. Ioan VINTILĂ

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Bovine Sighet oferă:

- tăurași pentru reproducție de rasa Brună de Maramureș, de diferite vârste, cu ascendență valoroasă;
- consultanță agricolă;
- transfer tehnologic cu privire la ameliorarea genetică, reproducția la taurine, nutriție, tehnologii de creștere și exploatare a taurinelor, cultura pajiștilor și a plantelor furajere.

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Bovine Sighet
Str. Bogdan Vodă 244, Sighetu Marmăției, Maramureș – România;
Tel - 40-262-311914; Fax - 40-262-311914;
e-mail: scdb_sighet@yahoo.com

Noi prevederi pentru

eficientizarea procesului de selecție a proiectelor de investiții

Agencia pentru Finanțarea Investițiilor Rurale anunță modificarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020 (PNDR 2020), aplicabil măsurilor de investiții din PNDR.

Modificările s-au făcut în contextul nevoii permanente de adaptare a procedurilor de lucru la dinamica observată în procesul de implementare efectivă a Programului. Totodată, modificările aduse fac parte din procesul de calibrare procedurală, prin implementarea în documentele de lucru a lecțiilor învățate din prima sesiune a PNDR 2020, astfel încât să eficientizăm procesul de acordare a fondurilor europene”.

O primă modificare se referă la posibilitatea întocmirii rapoartelor de selecție trimestriale. Decizia privind submăsurile pentru care se vor întocmi rapoarte de selecție lunară sau trimestriale va fi supusă aprobării în cadrul Comitetului de Monitorizare pentru PNDR, de către Autoritate de Management pentru PNDR din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Față de perioada anterioară, sunt acceptate pentru depunere doar proiectele ce au punctajul estimat (evaluare – prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii/ trimestrului respectiv. Această modificare va avea impact atât asupra calității proiectelor selectate, dar și asupra echitabilității procesului de depunere și selecție a proiectelor.

Termenul de evaluare a proiectelor este, după caz, de maxim 20 de zile lucrătoare pentru evaluarea lunară, respectiv 50 de zile lucrătoare pentru cea trimestrială, de la sfârșitul lunii/ trimestrului respectiv. Termenul se poate prelungi cu 10 zile lucrătoare dacă sunt în evaluare proiecte pe două sau mai multe submăsuri.

Evaluarea proiectelor cuprinse în eșantionul de verificare la nivel central AFIR se va face, conform noului ROF, după finalizarea evaluării, în termen de 15 zile lucrătoare iar rezultatul se va regăsi în raportul de selecție. Anterior, această verificare se făcea după aprobarea și publicarea Raportului de Selecție.

Noul ROF modifică, de asemenea, termenul

privind perioada de depunere a contestațiilor. Solicitanții au acum la dispoziție 5 zile lucrătoare de la postarea pe pagina de internet AFIR a Raportului de Selecție pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării, față de termenul de 10 zile prevăzut anterior.

Cât privește **soluționarea contestațiilor** cu privire la rezultatul selecției lunare/ trimestriale/ finale a proiectelor, dacă o contestație este soluționată în favoarea solicitantului, proiectul va fi reevaluat din punct de vedere al îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și al evaluării criteriilor de selecție. Termenul de analizare a tuturor contestațiilor depuse pentru o submăsură este de 10 zile lucrătoare pentru contestațiile aferente raportului de selecție lunar, respectiv 20 de zile lucrătoare pentru contestațiile aferente raportului de selecție trimestrial, și poate fi prelungit cu încă maxim 10 zile lucrătoare de către AFIR dacă se analizează contestații depuse pe două sau mai multe sub-măsuri sau dacă numărul de contestații depuse este foarte mare.

Pentru submăsurile la care verificarea eligibilității este realizată în două etape, și anume etapa I – eligibilitatea solicitantului și etapa II – eligibilitatea proiectului, solicitanții au posibilitatea contestării rezultatului verificărilor eligibilității, pentru fiecare etapă în parte. În situația în care exista contestații admise aferente etapei I „eligibilitatea solicitantului”, AFIR continuă verificarea eligibilității proiectului iar în cazul în care proiectul este declarat neeligibil pentru etapa II, solicitanții vor avea posibilitatea depunerii de contestații la rezultatul verificării etapei II. Termenele procedurale pentru analizarea acestor contestații se reduc la jumătate față de cele prevăzute pentru soluționarea contestațiilor cu privire la rezultatul selecției proiectelor.

EVENIMENT MONDIAL

În cazul în care unii își mai puneau întrebarea dacă Bruna este o rasă cu răspîndire la nivel global, puteau găsi răspunsul adecvat în Franța. Aici au avut loc trei evenimente majore: ***Conferința mondială pentru creșterea și ameliorarea rasei Brună, Competiția Europeană a celor mai bune exemplare ale rasei și Adunarea generală a Asociației Mondiale de profil.***

Printre participanți s-au numărat specialiști, cadre universitare, cercetători, fermieri de pe cinci continente. A fost o ocazie specială de a conjuga referatele de specialitate cu aprecierea, pe viu, a unor exemplare de excepție și, totodată, de a face o proiecție în timp a direcției de evoluție a preocupărilor de perspectivă din acest domeniu.

Lucrările prezentate au fost structurate pe trei secțiuni principale: *adaptabilitatea rasei, eficiența economică în creșterea rasei și tehnologii noi de creștere și ameliorare.* În cadrul fiecărei structuri a Conferinței Mondiale s-au evidențiat principalele atu-uri ale rasei. Adaptabilitatea Brunei este recunoscută, de pe piscurile alpine pînă la arșița deșerturilor africane, eficiența economică este ușor sesizabilă atît prin longevitatea productivă cît și prin randamentul sporit, în producția brînzeturilor, cu circa zece la sută, față de alte rase de lapte, iar în ameliorare este în plin proces de derulare un proiect vizînd selecția genomică în cadrul rasei.

Evenimentele din Franța au constituit și un prilej de a intra în contact cu realitățile din domeniu din această țară, inclusiv prin vizitele în unele ferme cu rezultate de excepție, cu promovarea făcută produselor tradiționale naționale, dar și cu importanța pe care cei responsabili o acordă inițierii

tinerei generații în tainele creșterii animalelor, începînd încă din clasele primare.

Întrecerea europeană a adus în ring, - în fața unor tribune (prea) pline, cu mulți tineri printre cei prezenți, exemplare care au impresionat prin armonia de ansamblu dar, mai ales prin performanțele la lapte care, în funcție de vîrstă, se situau adeseori, între nouă-douăsprezece mii litri de lapte pe lactație. În clasamentul european, pe primele locuri s-au situat Italia, Elveția, Franța, Austria și Germania.

Importanța pe care autoritățile o acordă rasei Brună, zootehniei în general, este reflectată prin prezența, la închiderea lucrărilor Conferinței Mondiale, a primului-ministru francez, care a avut cuvinte de apreciere deosebită pentru animalele de rasă expuse și munca specialiștilor și fermierilor și, totodată cuvinte de încurajare pentru viitor, vizînd sprijinul pe care statul îl va acorda în perspectivă.

Prezent la cele trei mari evenimente, Ing Dorel Codrea, membru în cadrul Comitetului director al Federației Europene a rasei, ne-a declarat: „Participarea la acest tip de manifestări majore ne ține conectați la ce se întîmplă la nivel european și mondial, ne conștientizează ,dar, mai ales, ne motivează să ne intensificăm strădaniile înspre accelerarea ritmului în care acționăm pe acest tărîm.

Nu mai avem prea mult răgaz. Acționăm cu minte sau rămînem .Cu căruța cu tot !”

Florentin Năsui

Să cugetăm... să cugetăm... să cugetăm...!

- Un ceas de dimineață este cît trei de după amiază
- De bani se plîng toți, dar de minte niciunul
- Răbdă un ceas și vei trăi un an
- Nici salcia lemn de bute, nici nerodul om de frunte
- Gînduri multe ,fără treabă, dovedesc o minte slabă
- Omul rău e ca un cărbune,dacă nu te arde te înnește
- Din fiecare grăunte iese făină dar și tărîțe
- Cine este mușcat de șarpe se ferește și de șopîrlă
- Cioara, în loc de privighetoare nu se poate vinde
- În pomul fără roade , nimeni nu aruncă cu pietre
- Boii bătrîni fac brazda dreaptă

FĂRĂMĂ DE SUFLET

- I-am cerut lui Dumnezeu să-mi ia durerea. Dumnezeu a zis: „Nu. Nu Eu trebuie să ți-o iau, ci tu trebuie să o părăsești”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să-l facă sănătos pe copilul meu care era paralytic. Dumnezeu mi-a zis: „Nu, Spiritul este complet, corpul este doar ceva temporar”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să-mi dea răbdare. Dumnezeu mi-a zis: „Nu. Răbdarea apare în urma necazurilor, nu se oferă, se câștigă”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să-mi dea fericire. Dumnezeu mi-a zis: „Nu. Îți dau binecuvîntare. Tu hotărăști dacă vrei să fii fericit”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să mă elibereze de suferință. Dumnezeu mi-a zis: „Nu. Suferințele te îndepărtează de ambițiile lumii și te apropie de Mine”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să mă ajute să fiu mai bun. Dumnezeu mi-a zis: „Nu. Trebuie să crești tu singur, și Eu te voi lăstări ca să faci fructe”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să-mi dea toate lucrurile de care să mă bucur în viață. Dumnezeu mi-a zis: „Nu. Îți dau viață ca să te bucuri de toate lucrurile”.
- I-am cerut lui Dumnezeu să mă ajute să-i iubesc pe ceilalți cu aceeași dragoste cu care mă iubește El pe mine. Dumnezeu mi-a zis: „Ah, în sfârșit, începi să înveți”.

INTERNAȚIONAL

TOP MODEL

**Bruna din Austria
se distinge prin
conformație și
performanță.**

Ce sunt

Normele de eco-condiționalitate?

Orice fermier care solicită plăți directe și ajutoare naționale tranzitorii (ANT) trebuie să respecte aceste norme pe tot parcursul anului, pe toate parcelele agricole, indiferent de mărimea exploatației agricole. Inclusiv pe parcelele neeligibile la plată!

Nerespectarea regulilor duce la tăierea din subvențiile cuvenite unui agricultor.

Ecocondiționalitatea este un mecanism care condiționează acordarea sprijinului financiar din fonduri europene și naționale (plăți directe, ajutoare naționale tranzitorii, plăți prin măsurile de dezvoltare rurală și măsuri de piață), de respectarea unor norme obligatorii privind mediul, siguranța alimentară, sănătatea animalelor și a plantelor, bunăstarea animalelor, precum și menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu.

Scopul sistemului de ecocondiționalitate este acela de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi durabile, printr-o sensibilizare mai puternică a fermierilor în legătură cu necesitatea respectării acestor norme.

Potrivit Regulamentului nr. 1306/2013, normele privind ecocondiționalitatea cuprind:

1. Cerințele legale în materie de gestionare (SMR)

2. Bunele condiții agricole și de mediu ale terenurilor (GAEC).

Pentru anul 2016, normele privind ecocondiționalitatea cuprind și obligația păstrării raportului dintre suprafața terenurilor destinate pajiștilor permanente și suprafața agricolă totală, declarate de fermieri în anul 2007, numit raport de referință.

Mediu, schimbări climatice, bunele condiții agricole ale terenurilor

Aspectul: Apa

SMR 1 – Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole. GAEC 1 – Crearea/menținerea benzilor tampon (fâșiilor de protecție) în vecinătatea apelor de suprafață.

1. Se mențin fâșiile de protecție existente pe terenurile agricole situate în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață stabilite în conformitate cu prevederile legislației în domeniu. Lățimea minimă a fâșiilor de protecție este de 1 m pe terenurile cu pantă de până la 12% și de 3 m pe terenurile cu pantă mai mare de 12%, panta terenului fiind pantă medie a blocului fizic adiacent cursului de apă.

2. În cazul în care pe terenul agricol situat în vecinătatea zonelor de protecție a apelor de suprafață nu există fâșii de protecție, fermierul are obligația înființării și menținerii acestor fâșii, în conformitate cu prevederile Codului de bune practici agricole.

GAEC 3 – Protecția apelor subterane împotriva poluării

Este interzisă poluarea apelor subterane prin deversarea directă sau prin descărcarea pe teren și infiltrarea în sol a produselor ce conțin substanțe periculoase utilizate în agricultură.

Aspectul: Sol și stoc de carbon

GAEC 4 – Acoperirea minimă a solului

Pe timpul iernii, terenul arabil trebuie să fie acoperit cu culturi de toamnă și/sau să rămână nelucrat după

recoltare pe cel puțin 20% din suprafața arabilă totală a fermei.

GAEC 5 – Gestionarea minimă a terenului care să reflecte condițiile locale specifice pentru limitarea eroziunii.

1. Lucrările solului, inclusiv semănatul, pe terenul arabil cu panta mai mare de 12%, cultivat cu plante prășitoare, se efectuează de-a lungul curbilor de nivel.

2. Se mențin terasele existente pe terenul agricol la data de 1 ianuarie 2007.

GAEC 6 – Menținerea nivelului de materie organică din sol, inclusiv interdicția de a incendia miriștile arabile.

1. Floarea-soarelui nu se cultivă pe același amplasament mai mult de 2 ani consecutiv.

2. Este interzisă arderea miriștilor și a resturilor vegetale pe terenul arabil, precum și a vegetației pajiștilor permanente.

Aspectul: Biodiversitate

SMR 2 – Conservarea păsărilor sălbatice

SMR 3 – Conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică

Aspectul: Peisaj, nivelul minim de întreținere

GAEC 7 –

1. Se păstrează elementele de peisaj, incluzând arborii izolați și terasele existente pe terenul agricol.

2. Fermierii trebuie să prevină instalarea vegetației nedorite pe terenul agricol, inclusive pe terenul agricol necultivat.

3. Pajiștile permanente se întrețin prin asigurarea unui nivel minim de pășunat de 0,3 UVM/ha și/sau prin cosirea lor cel puțin o dată pe an.

Domeniul: Sănătate publică, sănătatea animalelor și sănătatea plantelor

Aspectul: Siguranța alimentară

SMR 4 – Principii și cerințe generale ale legislației alimentare și proceduri în domeniul siguranței produselor alimentare

SMR 5 – Interzicerea utilizării anumitor substanțe cu efect hormonal sau tireostatic și a substanțelor betaagoniste în creșterea animalelor

Aspectul: Identificarea și înregistrarea animalelor

SMR 7 – Identificarea și înregistrarea bovinelor

SMR 8 – Identificarea și înregistrarea animalelor din speciile ovină și caprină

Aspectul: Bolile animalelor

SMR 9 – Prevenirea, controlul și eradicarea anumitor forme de encefalopatii spongiforme transmisibile (EST)

Aspectul: Produse de protecție a plantelor

SMR 10 – Introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor

Domeniul: Bunăstarea animalelor

SMR 11 – Norme minime privind protecția vițelilor

SMR 13 – Protecția animalelor de fermă

Sanctiunile administrative pentru cazurile de nerespectarea SMR 11-13 privind bunăstarea animalelor se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2016.

Nerespectarea de către fermieri a normelor de ecocondiționalitate conduce la reducerea plăților sau

Perspectivile creșterii taurinelor de carne în județul Maramureș

Ce rasă trebuie să creștem?

Obiectivul fiecărui fermier sau crescător de taurine este eficiența economică, nici un crescător nu-și poate permite să crească animale numai de dragul lor fără să obțină un profit peste costurile investite. Pentru el creșterea animalelor trebuie să devină o afacere. Pentru a putea fi competitivi în condiții de eficiență economică este obligatoriu obținerea unor producții superioare calitativ și posibil de valorificat pe piață la un preț cât mai bun. Aceasta presupune o bază furajeră suficientă, material biologic valoros și organizarea judicioasă a întregului proces de producție prin evitarea cheltuielilor neproductive. Având în vedere că motorul dezvoltării, mijloacele de producție îl reprezintă animalele, se naște întrebarea: “Ce rasă să creștem?”. Se poate răspunde dacă ne-am stabilit un scop de creștere: să producem lapte ori carne? Răspunsul la această întrebare depinde și de tradiția din zonă, de ferma pe care o deținem, de zona geografică și de condițiile de exploatare pe care le putem oferi, și nu în ultimul rând priceperea noastră. Oricum fiecare rasă are avantajele ei și merită aleasă.

Ce este vaca de carne?

Astăzi fondul genetic al taurinelor de lapte care se cresc în județul Maramureș este tot mai des asaltat de performanțele ultracomerciale ale unor tauri din rase specializate în direcția producției de carne datorită faptului că tineretul taurin obținut din încrucișări de primă generație între rasele locale, Bruna de Maramureș și Bălțată Romanească, reformate în direcția producție de lapte, cu tauri din rasele Aberdeen Angus, Bleu Blanche Belgique, Charolaise și Limousine se adaptează foarte bine la toate sistemele tehnologice de creștere în condiții pedoclimatice și ecogeografice diferite, realizează sporuri foarte mari și se valorifică la prețuri foarte bune. Această tehnologie de creștere și exploatare a taurinelor în mod exclusiv în direcția producției de carne poartă denumirea generică de Vacă de Carne.

De ce rasele de carne?

- Tehnologia creșterii și exploatării taurinelor din rase de carne este o activitate simplă și este la îndemâna oricărui crescător de vaci. Nu trebuie

tehnică exagerată ca și la vacile de lapte. Vițeii de carne se cresc ușor, au capacitate mare de conversie a furajelor în carne de calitate. Sunt întreținute aproape tot timpul anului, în adăposturi foarte simple. De multe ori pot fi saivane cu 2-3 pereți. Fătările se fac sezonat, de regulă în lunile ianuarie- februarie. Viteii sunt îngrijiți de mamele lor, se hrănesc cu lapte și iarbă pînă la întărcare. Realizează sporuri între 1200-1500 grame pe zi, iar când se suplimentează rația furajeră cu furaje concentrate pot realiza sporuri între 1500-2300 grame pe zi. Vacile pot fi montate natural când produșii urmează a fi destinați sacrificării și artificial când produșii (femelele sunt întreținute pentru reproducție), investiții reduse în dotările fermelor, grad redus de tehnologizare a activității de creștere, condiții sanitar- veterinare mai ușor de respectat, cerere crescută și insuficient acoperită pe piața europeană pentru carnea de vită. Este o activitate mai ușor de dimensionat (ca efectiv) și se poate combina de către crescători cu altă activitate (ex. Turismul rural). Prețul de valorificare este mai mare decât la produșii obținuți din rasele autohtone.

Oferă județul Maramureș condițiile necesare creșterii și exploatării taurinelor din rasele de carne?

Având în vedere pe de o parte tendințele și orientările de pe plan European în creșterea și exploatarea taurinelor, iar pe de altă parte conjunctura actuală favorabilă din punct de vedere

continuare în pagina 18

Luați măsuri !

Instalarea tinerilor fermieri. Submăsura 6.1

Ce se dorește prin aceasta sub-măsură?

- instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole;
- îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igiena și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;
- submăsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației;
- creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație;
- încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

Cine poate depune proiecte?

Solicitanți eligibili:

- Tânărul fermier în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr.1305/2013, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- Persoana juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr.1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație.

Exploatația trebuie să îndeplinească următoarele **condiții**:

- Exploatația are o dimensiune economică cuprinsă între 12.000 – 50.000 SO;
- Exploatația este înregistrată obligatoriu în Registrul Unic de Identificare – APIA, în Registrul agricol și/sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA;
- Exploatația este înregistrată ca microîntreprindere/întreprindere mică;

Categoriile de solicitanți eligibili, în funcție de **forma de organizare** sunt:

- persoana fizică înregistrată și autorizată în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare:

- individual și independent, ca persoană fizică autorizată;
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi familiale;

- asociatul unic și administrator al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- asociatul majoritar (majoritate absolută) și administrator al unei societăți cu răspundere limitată – SRL, înființată în baza Legii 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare. Din categoria **IMM-urilor**, solicitanți eligibili sunt:
- microîntreprinderile – de până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- întreprinderile mici – au între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

Instalarea ca tânăr fermier este un proces care se derulează în etape. Acest proces trebuie să fi început și să fie încă în curs de desfășurare la data depunerii cererii de finanțare pentru accesarea sprijinului acordat prin intermediul acestei sub-măsuri.

Agraria 2016 - Mai Bine!

Una dintre acțiunile programate a fi realizate în cadrul manifestărilor dedicate aniversării a 25 de ani de la constituirea Asociației Crescătorilor de Taurine Bruna- Schwyz Maramureș a fost și cea a organizării unei deplasări la Tîrgul AGRARIA -2016. Și s-a organizat. Un grup de 20 crescători de animale ,tehnicieni și ingineri din Sighet, Petrova, Leordina, Berbești, Cornești, Hoteni, Sarasău, Șomcuta Mare, Ciolt, membri ai ACT Bruna-Schwyz au fost prezenți la Jucu - Cluj, locul de desfășurare a Tîrgului.

Și nu s-au dus degeaba. Au văzut animale din multe specii și rase, au participat la colocvii pe diferite teme de specialitate, au luat parte la prezentări de diferite utilaje din agricultură și zootehnie, au stabilit contacte cu specialiști din diferite domenii.

Ceea ce i-a impresionat pe cei din Maramureș a fost numărul crescut de firme din țară și străinătate care au avut exponate, suprafața relativ mare a Tîrgului și ,nu în ultimul rînd, calitatea deosebită a exponatelor. Impresiile cele mai puternice au fost pentru cei care au participat la Tîrg pentru prima

dată. Și, așa cum declara Palcuș Ioan din Petrova, „a fost o ocazie rară prin care s-a intrat în contact cu ceea ce este mai nou în domeniu. Și asta nu este puțin lucru, pentru că noul tot vine și vine”

La întoarcerea acasă au fost discuții animate pe tema celor văzute. Și tot în acest ritm s-a exprimat și intenția de a reveni și la ediția următoare. Dar nu singuri, ci și cu Bruna de Maramureș.

Florentin Năsui

Bunăstarea animalelor

Manevrarea bovinelor

Bovinele trebuie să fie lăsate să se deplaseze în propriul lor ritm, fără a fi grăbite de îngrijitori, câini sau vehicule. Trebuie tratate cu blîndețe, în special în zonele alunecoase sau lângă colțuri. Îngrijitorii nu trebuie să strige la animale, să le amenințe sau să le lovească. Dacă se folosesc bețe pentru ghidarea animalelor, acestea nu trebuie să fie ascuțite.

Folosirea bastoanelor electrice în cazul bovinelor adulte trebuie evitată cât mai mult posibil. Suprafața pe care se mișcă bovinele trebuie inspectată pentru ca animalele să nu se rănească în timpul deplasării. Suprafețele din ciment nu trebuie să fie alunecoase. Pentru manevrarea animalelor se pot folosi boxe de conținere, porți mobile și culoare

special amenajate. Aceste culoare ar trebui să fie curbe, nu cu unghiuri drepte.

Transportul bovinelor în afara fermei

Animalele nu trebuie să fie suspendate prin mijloace mecanice, nici ridicate de coarne, de cap, de picioare sau de coadă. Nici o persoană nu trebuie să folosească forță excesivă pentru a controla animalele. Pentru încărcarea și descărcarea animalelor, îngrijitorii trebuie să cunoască următoarele principii:

- Folosirea câmpurilor vizuale (bovinele au un câmp vizual larg, dar au o zonă oarbă în spatele lor) și a zonelor de retragere

- Folosirea zonelor luminoase (bovinele preferă să se deplaseze de la lumină spre întuneric)

Punctul pe ! ... parafrazînd

AVERT ! SMENT

Consumul excesiv (de scăzut) de lapte dăunează grav sănătății ... !

Unde-i lege

E și TOCMEALĂ?

Programul Național de Cadastru și Carte Funciară 2015-2023 (PNCCF) a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 294/2015, care a apărut în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 309 din 6 mai și se aplică de la data publicării.

Acest program are ca obiectiv înregistrarea gratuită, până în anul 2023, a tuturor imobilelor din România (terenurile și clădirile, inclusiv apartamentele) în Sistemul integrat de cadastru și carte funciară. Lansarea a avut loc pe 30 aprilie.

Obiectivul principal al programului național de cadastru și carte funciară este de a înregistra gratuit toate imobilele, respectiv toate terenurile și clădirile din România, inclusiv apartamentele, în Sistemul integrat de cadastru și carte funciară. Odată atins acest obiectiv se revitalizează piața imobiliară din România, se dezvoltă creditul agricol și creditul ipotecar, toate tranzacțiile care au ca obiect vânzarea și cumpărarea de imobile.

Programul va fi finanțat, în principal, din fondurile Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară (ANCPPI) și din fonduri europene. Programul va fi finanțat din trei surse: două surse principale - veniturile proprii ale Agenției Naționale de Cadastru, în cuantum de

peste 4 miliarde de lei și fonduri externe rambursate prin Programul Operațional Regional, în cuantum de peste 300 de milioane de euro. În situația în care instituțiile administrativ-teritoriale vor dori să participe cu cofinanțare sau cu fonduri din bugetele locale, și aceasta va putea fi o sursă de finanțare a programului.

Practic, începând din acest an, toate persoanele fizice și juridice (inclusiv instituțiile publice) vor beneficia gratuit de înregistrarea imobilelor în Sistemul integrat de cadastru și carte funciară, conform HG nr. 294/2015. Concret, prin program se vor elibera certificatele pentru înscrierea în cartea funciară a posesorilor ca proprietari și, după caz, a debaterilor succesoriale, se vor întocmi documentațiile cadastrale și se vor înregistra imobilele. În același timp, autoritățile se vor ocupa și de digitalizarea tuturor cărților funciare și planurilor cadastrale existente în prezent.

Conform datelor estimate, în prezent în România există în jur de 40 de milioane de imobile, dintre care doar aproximativ 7,5 milioane sunt cadastrale (18,68%).

Ce rasă trebuie să creștem?

urmare din pagina 15

economic, precum și necesitățile consumului extern a cererii și ofertei pe piața internațională a cărnii de taurine, orientarea creșterii taurinelor în direcția producției de carne reprezintă o alternativă pentru fermierii din județul Maramureș pentru care pledează o serie de argumente de netăgăduit.

□ Ponderea de peste 60% a sectorului zootehnic în volumul producției agricole totale

□ Configurația geografică și de relief precum și tradiția în creșterea animalelor

□ Existența în județ a 225.000 ha pășuni și fânețe, ceea ce reprezintă 38,5% din suprafața totală a județului

□ Creșterea animalelor reprezintă pentru multe gospodării țărănești, din păcate, singura sursă de venituri

□ Pragmatismul fermierilor americani specializați în creșterea taurinelor de carne care au o vorbă ce sintetizează toată aceasta activitate: “ Pune-le vacilor niște iarbă înainte și un taur înapoi și lasă-le să facă ce știu ele mai bine- să crească și să se înmulțească!”

Dar, până la urmă, totul este o chestiune de opțiune a crescătorului.

Șef Centrul Regional de Zootehnie 6 Nord Vest
Dr. Ing. Ioan Mihalca

Nota Redacției: Noi optăm pentru rasa “Brună”

REPERE EUROPENE... **GERMANIA**

AGRICULTURA În Germania, aproximativ jumătate din suprafața totală de 36 milioane ha, este destinată agriculturii. Germania nu este numai o țară puternic industrializată, ci posedă deasemenea o agricultură performantă, care produce o gamă foarte extinsă de produse alimentare, de foarte bună calitate. Mecanizarea puternică a agriculturii, a permis realizarea de economii la capitolul 'forța de muncă', astfel: în anul 1950, 1,6 milioane de exploatații ocupau un număr de 3,9 milioane persoane. În anul 2002 cele 523.000 de exploatații agricole ocupau doar 275.000 persoane. Dacă în anul 1950 un muncitor agricol asigura hrana pentru 10 persoane, în anul 2002 această cifră era de 91 persoane. Structura agriculturii germane este și rămâne caracterizată prin exploatații familiale.

Aproape 90% dintre unități exploatau în 1995 o suprafață mai mică de 50 ha.

Principalele produse ale agriculturii germane sunt: laptele, carnea de porc și de vită, cerealele și sfecla de zahăr.

PROGRAMAREA LA ÎNSĂMÂNȚARE A VACILOR DUPĂ FĂTARE

Din punct de vedere tehnologic, **durata repausului de gestație** se stabilește diferențiat, pentru fiecare vacă, luând în considerare: nivelul productiv din lactația anterioară, vârsta vacii, starea de întreținere și modul în care s-a desfășurat parturiția.

- Vacile primipare cu producții mici de lapte (sub 15 kg lapte/zi în primele două luni de lactație) vor fi însămânțate la primul ciclu de călduri care apare după 60 de zile de la fătare, iar cele cu producții mari (peste 15 kg lapte/zi în primele două luni de lactație), la primul ciclu de călduri care

apare după 75 de zile de la fătare.

- Vacile multipare cu producții mici și mijlocii (sub 3000 kg la rasa Brună de Maramureș) vor fi însămânțate în intervalul cuprins între 40 și 60 de zile de la fătare.

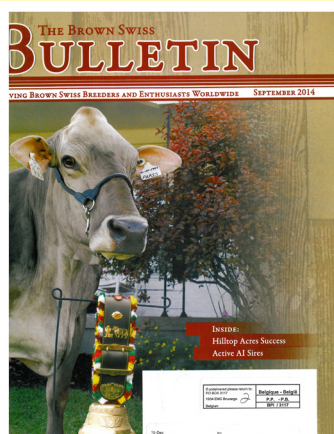
- Vacile multipare cu producții mari de lapte se vor însămânța la primul ciclu de călduri care apare după 60 de zile de la fătare.

- Vacile recordiste vor fi însămânțate la primul ciclu de călduri care apare după 80 de zile de la fătare.

Indiferent de vârsta vacilor, dacă acestea au

continuare în pagina 22

CITIȚI REVISTELE PRIETENILOR NOȘTRI

Sens sau contrasens?

Pentru ca oamenii să nu renunțe la case era nevoie de soluții care să le ofere un viitor în țara lor, în satele lor.

Raportul de țară pentru România atrage atenția că 55% dintre locuitorii zonelor rurale sunt expuși riscului de sărăcie sau de excluziune socială și subliniază decalajele existente în continuare între mediul rural și cel urban.

Agricultura, ocupația tipică în zonele rurale, **reprezintă 29% din totalul locurilor de muncă din România, însă numai 5% din PIB.** O mare parte din forța de muncă rurală lucrează în agricultura de subzistență sau de semisubzistență, asociată cu munca informală sau cu munca familială neremunerată, cu o productivitate scăzută și cu sărăcia. Zonelor rurale se confruntă cu o multitudine de dificultăți legate de educație, sănătate, incluziune socială, infrastructura de bază, diversificarea locurilor de muncă, emigrație și **îmbătrânirea populației.**

Iată câteva date relevante din Raport referitoare la agricultura și mediul rural din România:

Fermele de dimensiuni mari și medii care au nevoie de modernizare reprezintă doar 8% din exploatații și gestionează aproximativ 71% din suprafața agricolă utilizată. Restul de 92%, care reprezintă ferme mici, sunt exploatate pe bază de subzistență sau de semisubzistență ce au productivitate și dotare tehnică limitate.

Aproape 60% dintre beneficiarii plăților directe, care dețin 25% din totalul terenurilor arabile, au peste 60 de ani.

Suprafața totală acoperită de infrastructura de irigații reprezintă 20% din terenul agricol utilizat, dar suprafața irigată a scăzut în ultimii ani din cauza ineficienței sistemului, a costurilor de întreținere ridicate și a condițiilor meteorologice.

Accesul la credite este în continuare dificil, fapt care împiedică dezvoltarea și utilizarea fondurilor UE.

Veniturile reduse asociate cu agricultura de semisubzistență sunt cauza ratei celei mai ridicate a sărăciei persoanelor încadrate în muncă din Uniunea Europeană (20%) și o concentrație a sărăciei monetare în zonele rurale (71%).

Aproximativ 80% din beneficiarii asistenței sociale trăiesc în zone rurale.

Decalajul dintre mediul rural și cel urban debutează la începutul ciclului de învățământ și devine mai vizibil pe măsură ce copiii avansează în cadrul sistemului.

În 2013, numai 5% din tinerii din mediul rural cu vârsta între 14-24 de ani au absolvit o formă de învățământ superior (20% în zonele urbane). Părăsirea timpurie a școlii este în principal o problemă rurală, adesea legată de sărăcie. Aproape unul din trei copii din zonele rurale părăsește școala înainte de clasa a noua. Printre factorii care contribuie la părăsirea timpurie a școlii, menționați în cadrul strategiei naționale, se numără sărăcia, munca sezonieră prestată de copii, nivelul limitat de instruire a părinților, un grad redus de accesibilitate a serviciilor de educație și infrastructura limitată.

În 2014, 27% din populația rurală era conectată la sistemul public de alimentare cu apă (92,7% în zonele urbane) și doar 5,3% era conectată la sistemul de canalizare (82,8% în zonele urbane).

Numai jumătate din toate comunele au acces direct la rețeaua națională de drumuri. Conform INS, drumurile rurale reprezintă 38% din toate drumurile publice. Cu toate acestea, calitatea drumurilor este mult mai scăzută în zonele rurale: aproximativ 72% sunt acoperite cu pietre și pământ, ceea ce îngreunează utilizarea lor pe timp de ploaie, și mai puțin de 10% au fost catalogate ca fiind modernizate în 2014.

Normele de eco-condiționalitate!

urmare din pagina 18

excluderea de la plată, la una sau mai multe scheme de sprijin, pentru unul sau mai mulți ani (cu excepția cazurilor de forță majoră sau circumstanțe excepționale care au împiedicat respectarea acestor norme.)

Fermierii care participă la Schema simplificată pentru micii fermieri nu sunt sancționați pentru nerespectarea acestor norme doar în cazul în care au angajamente pe pachetele de agromediu.

Proiect

SMR 7. Identificarea și înregistrarea bovinelor.

1. În cazul exploatațiilor nonprofesionale, când activitatea de identificare și înregistrarea animalelor este efectuată de medicul veterinar de liberă practică împuternicit/organizația profesională a crescătorilor de animale aprobată, în calitate de utilizator a Sistemul Național de Identificare și Înregistrare a Animalelor (SNIIA)

Iată ce trebuie să respecte crescătorii de animale!

a) să achiziționeze crotalii pentru identificarea animalelor din exploatație;
b) să notifice utilizatorului orice eveniment de naștere, sacrificare pentru consum propriu, moarte, pierdere crotalie, dispariție/regăsire animal;
c) să solicite utilizatorului eliberarea documentului de mișcare, în cazul mutării animalului/animalelor între două exploatații diferite, sau să îi predea acestuia exemplarul negru al documentului de mișcare în cazul achiziționării ori vânzării animalelor de la/la mijlocitori de afaceri cu animale vii sau exploatații comerciale;
d) să înregistreze în registrul exploatației toate intrările și ieșirile de animale, precum și datele referitoare la mișcările respective (dată, destinație);

e) să achiziționeze crotalia duplicat în cazul pierderii crotaliei unui animal și să o aplice în termenul prevăzut de legislația sanitară veterinară (30 de zile de la emiterea formularului și înregistrarea acestuia în Registrul național al exploatațiilor (RNE);
f) să ridice de la sediul DSVSA județene pașaportul bovinei și să-l păstreze în condiții bune;
g) să solicite eliberarea contra cost a unui duplicat al pașaportului în cazul pierderii sau distrugerii acestuia;
h) să solicite utilizatorului înscrierea în pașaport a noului deținător în cazul cumpărării animalului;
i) să dețină asupra lor pașaportul animalului în timpul transportului acestuia;

2. În cazul exploatațiilor comerciale:

a) să solicite DSVSA județene să devină utilizator SNIIA;
b) să achiziționeze crotalii necesare identificării animalelor din exploatație;
c) să identifice animalele până la vârsta de 20 de zile și să le înregistreze în baza de date RNE;
d) să actualizeze zilnic registrul exploatației, precum și baza de date RNE;
e) să ridice de la DSVSA județene, în termen de 14 zile de la înregistrarea bovinelor, pașapoartele acestora;
f) să dețină asupra lor pașaportul animalelor în timpul transportului acestora;
g) să înscrie în pașaportul animalelor datele ultimului deținător;
h) să completeze documentele de mișcare pentru animalele deținute ce fac obiectul mișcării între exploatații.

Hrănirea eficientă a vacilor de lapte

urmare din pagina 7

De exemplu, în cazul unei distanțe mari spre o pășune, vaca va trebui să utilizeze mai multă energie mergând pentru a consuma hrana decât o vacă furajată la iesle. Alți factori în afara de travaliul fizic, care pot afecta cerințele de întreținere sunt: greutatea corpului, temperatura mediului ambiant și stresul. Cel mai important factor de stres este depășirea zonei de neutralitate. Multă energie se va cheltui pentru a menține temperatura normală a corpului, în cazul temperaturilor scăzute și mai ales pentru cele ridicate.

Confortul: Acest factor este legat de asigurarea condițiilor de întreținere, întrucât stresul va genera o creștere a energiei cheltuite pentru întreținere. Există mulți factori care pot provoca stres la vaci, exemple ar fi: căldura excesivă, frigul, supraaglomerarea, îmbolnăvirile, lipsa igienei, insectele, etc.

Aditivii pentru hrana animalelor:

Există dovezi că drojdia furajeră și alimentația microbiană directă la vacile de lapte pot crește eficiența valorificării hranei la animale, în special în perioadele de căldură accentuată. Acești aditivi duc la îmbunătățirea digestiei fibrelor; cu toate acestea, câștigurile sunt evidente prin îmbunătățirea calității furajelor.

Ca o concluzie, pentru producția de lapte, vacile de lapte consumă o cantitate foarte importantă de energie. Printr-un echilibru energetic în dietă, vom atinge două obiective: pe de o parte producția de lapte se va îmbunătăți, iar pe de alta parte se vor evita tulburările metabolice datorate unui aport energetic deficitar.

PROGRAMAREA LA ÎNSĂMÂNȚARE A VACILOR DUPĂ FĂTARE

urmare din pagina 19

o stare necorespunzătoare de întreținere, dacă au avut fătări distocice sau afecțiuni *post-partum*, însămânțarea va fi amânată cu un ciclu de călduri (cca. 21 zile) față de valorile care au fost stabilite în funcție de performanțele productive realizate.

STABILIREA MOMENTULUI OPTIM DE ÎNSĂMÂNȚARE

Fecunditatea la vaci este determinată și de momentul ales pentru efectuarea însămânțării. Alegerea momentului optim de însămânțare se stabilește având în vedere particularitățile biologice ale funcției de reproducție la taurine (durata căldurilor, momentul ovulației, durata de

supraviețuire a celulelor sexuale, tipul, momentul și condițiile în care se execută însămânțarea).

Pentru a obține o fecunditate ridicată, în special la vacile cu stare necorespunzătoare de întreținere, cu 2-4 săptămâni înainte de data stabilită pentru însămânțare, se vor administra rații furajere stimulative (mai bogate în proteină, săruri minerale și vitamine).

Practic, se recomandă ca vacile depistate în călduri dimineața să fie însămânțate în seara zilei respective, iar cele care au fost depistate seara să fie însămânțate în dimineața zilei următoare.

Notă: Subliniem și cu această ocazie, obligația de a se utiliza ca metodă de reproducție însămânțările artificiale, iar, în cazuri deosebite, monta naturală cu tauri autorizați.

Zoo....tehnica ?

Povestea boului

Într-o bună zi, un bou căzu într-o fântână. Nefericitul animal se puse pe mugit, ore întregi, în timp ce stăpînul său căută să vadă ce e de făcut. Până la urmă, acesta a hotărât că boul era, oricum, bătrân, iar că fântâna, fiind secată, tot trebuia să fie acoperită odată și-odată. Astfel a ajuns la concluzia că nu mai merită osteneala de a-l scoate pe bou din adâncul fântânei.

Așa că, își chemă vecinii ca să-i dea o mînă de ajutor. Fiecare dintre ei au apucat câte o lopată și începură să arunce de zor pămînt înăuntrul fântânei. Boul „pricepu” de îndată ce i se pregătea și se puse și mai tare pe mugit. Dar, spre mirarea tuturor, după câteva lopeți bune de pămînt, boul se potoli și tăcu. Stăpînul lui privi în adâncul fântânei și rămase uluit de ce a văzut.

Cu fiecare lopată de pămînt, boul cel bătrân făcea ceva neașteptat: se scutura de pămînt și pășea deasupra lui. În curînd, toată lumea a fost martoră cu surprindere cum boul, ajuns pînă la gura fântânei, sări peste ghizduri și ieși fremătînd!

(Așa e și în viață?)

Aveți condiții ?

Redăm trei condiții, în cazul aprecierii exteriorului la taurine:

Condiția de expoziție este condiția în care se prezintă animalele cu diferite ocazii, mai ales la expoziții de animale.

Animalele aflate în condiție de expoziție au o stare foarte bună de întreținere (un început de îngrășare). Pentru ca animalele care participă la expoziție să aibă un aspect plăcut, o atenție deosebită se va acorda îngrijirii corporale: Ele vor fi țeșălate și spălate, ongoanele vor fi ajustate și unse cu vaselină neutră, iar smocul cozii va fi spălat și pieptănat. La taurinele aflate în condiție de expoziție, exteriorul poate fi corect apreciat.

Condiția de îngrășare este caracteristică animalelor supuse îngrășării și celor îngrășate, și constituie un defect pentru taurinele de reproducție (îngrășarea afectează, între altele, și funcția de reproducție). Se realizează prin supraalimentație, cu depășirea necesarului pentru funcțiile vitale și producție în cazul adultelor, respectiv pentru funcțiile vitale și creștere în cazul tineretului de reproducție.

Supraalimentația determină intensificarea creșterii somatice, se accelerează procesul de creștere și dezvoltare a musculaturii peste ritmul normal și conduce la depunerea în organism a unei cantități însemnate de grăsime (seu).

Pentru a se realiza condiția de îngrășare, la factorul supraalimentație se adaugă efectul limitării mișcării animalelor și întreținerea în condiții de semiîntineric.

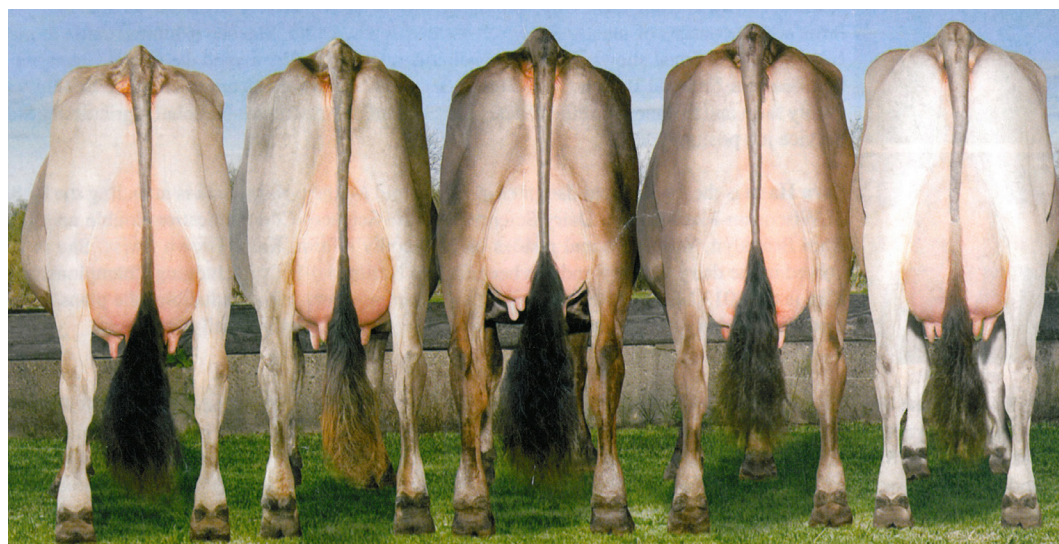
Astfel, condiția de îngrășare se caracterizează prin stare de îngrășare, cu dezvoltarea maniamentelor, cu forme rotunjite. Aceste animale sunt destinate sacrificării. La taurinele de reproducție aflate în stare de îngrășare, eventualele defecte de exterior pot fi mascate de țesutul conjunctiv și adipos subcutanat, motiv pentru care aprecierea exteriorului nu se poate realiza în condiții bune.

Condiția de extenuare este caracteristică taurinelor subnutrite o lungă perioadă de timp sau celor exploatate nerațional, excesiv. În asemenea cazuri, animalele recurg la autoconsum (consumarea rezervelor interne) cu pierderi excesive în greutate. Exteriorul acestor animale se caracterizează prin musculatură redusă, unghiurile diferitelor raze osoase devin evidente, fragilitatea oaselor, apatie, dereglarea gravă a funcției de reproducție.

Condiția de extenuare la taurinele adulte, prelungită o perioadă lungă de timp, duce la slăbirea constituției și rezistenței la factorii de mediu și îmbolnăviri, producțiile sunt scăzute, iar longevitatea productivă este redusă.

La tineret, condiția de extenuare se manifestă prin subdezvoltare și debilitate, astfel că la vârsta de adult animalul nu-și va putea exterioriza capacitatea productivă.

La taurinele aflate în condiție de extenuare nu se poate face aprecierea corectă a exteriorului, deoarece slaba dezvoltare a musculaturii, aspectul general al animalului și armonia de ansamblu nu sunt cele normale.

**Vaci
în condiția
de
expoziție**

BRUNA

